

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ
Քաղաքացիական իրավունքի ամբիոն

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԾՐԱԳԻՐ

Դասընթաց՝ 1903/B06 «Ընտանեկան իրավունք»

Որակավորման
աստիճան՝ բակալավրի կրթական ծրագիր

Կազմել է՝ իրավ. գիտ. թեկնածու,
դոցենտ Տ. Ա. Դավթյանը

ԵՊՀ հրատարակչություն

ԵՐԵՎԱՆ 2013

ԾՐԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

1903/B06 «Ընտանեկան իրավունք» (3 կրեդիտ),

Շաբաթական 2 ժամ (դասախոսություն՝ 24, սեմինար՝ 8, ինքնուրույն աշխատանք 58)

7-րդ կիսամյակ, առանց եզրափակիչ գնահատումով դասընթաց

Դասընթացի նպատակն է

ուսանողներին ծանոթացնել ընտանեկան իրավունքի հիմնարար սկզբունքներին, ինստիտուտներին, համակարգին, ընտանիքի իրավական հիմքերին, ամուսնության կնքման պայմաններին, արգելքներին, անվավերությանը, ամուսինների անձնական և գույքային իրավահարաբերություններին, ծնողական իրավունքներին, ալիմենտային պարտավորությունների կարգավորմանը, առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների հայտնաբերման և տեղավորման ձևերի առանձնահատկություններին ու կարգին, օտարերկրյա տարրով ընտանեկան հարաբերությունների իրավական կարգավորումներին:

Կրթական վերջնարդյունքները

Գիտելիք և իմացություն

- Ամուսնության կնքման կարգի ու պայմանների, ամուսնության դադարման և ամուսնության անվավերության ինստիտուտների և դրանց կիրառման պրակտիկայի վերաբերյալ,
- Ընտանեկան իրավահարաբերությունների բնույթի ու առանձնահատկությունների վերաբերյալ,
- Ծնողական իրավունքների, ծնողական իրավունքներից զրկելու, սահմանափակելու ինստիտուտների և դրանց կիրառման պրակտիկայի վերաբերյալ,
- Ընտանիքի անդամների ալիմենտային պարտավորությունների, ալիմենտի բռնագանձման կարգի և այդ հարցերով դատական պրակտիկայի վերաբերյալ,
- Առանց ծնողական իրավունքների մնացած երեխաների հայտնաբերման կարգի և տեղավորման ձևերի առանձնահատկությունների և կիրառման պրակտիկայի վերաբերյալ,
- Ընտանեկան հարաբերությունների միջազգային նյութաիրավական և կոլիզիոն իրավական կարգավորումների վերաբերյալ:

Ունակ կլինի

✓ *(բուն մասնագիտական կարողություններ)*

- Վերարտադրել ՀՀ օրենսդրության կարգավորումները ամուսնաընտանեկան հարաբերությունների վերաբերյալ և դրանք կիրառել պրակտիկ աշխատանքում,
- Բացահայտել ամուսնաընտանեկան հարաբերությունների իրավական կարգավորվածության մակարդակն ու որակը և տալ գնահատական,
- Վեր հանել ընտանեկան իրավունքի խնդրահարույց տեսական դրույթները, վերլուծել դրանք և դրանց հիման վրա զարգացնել սեփական դատողությունները,
- Վերլուծել ամուսնաընտանեկան իրավահարաբերություններին առնչվող դատական ակտեր, այլ մարմինների որոշումներ և գալ եզրահանգումների,
- Ընտանեկան իրավունքի և օրենսդրության վերաբերյալ ձեռք բերված գիտելիքները կիրառել պրակտիկայում:

- ✓ *(ընդհանրական կարողություններ)*
 - օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից (ինտերնետ ռեսուրսներ, էլեկտրոնային գրադարաններ, գիտական հոդվածներ, հաշվետվություններ),
 - վերլուծել փաստեր, կատարել հետևություններ,
 - ստեղծագործաբար կիրառել ու զարգացնել ունեցած գիտելիքները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված է 2 գրավոր ստուգում, որոնցից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Յուրաքանչյուր գրավոր ստուգման համար առաջադրվում է 3 խնդիր՝ 3 միավոր արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է: Առաջին ընթացիկ ստուգումը ներառում է սույն ծրագրի 1-9-րդ թեմաները, երկրորդը՝ 10-19-րդ թեմաները:

Դասընթացի բովանդակությունը

Թեմա 1.

Ընտանեկան իրավունքի առարկան, մեթոդը, սկզբունքները և ֆունկցիաները (2 ժամ դասախոսություն)

1. Ընտանեկան իրավունքի հասկացությունը: Ընտանեկան իրավունքի առարկան: 2. Ընտանեկան իրավունքի մեթոդը: 3. Ընտանեկան իրավունքի սահմանազատումը քաղաքացիական իրավունքից: 4. Հայաստանի ընտանեկան իրավունքի սկզբունքները և ֆունկցիաները: 5. Հայաստանի ընտանեկան իրավունքի համակարգը:

Հարց 1-4 անցկացվում է դասախոսություն խմբային քննարկման միջոցով՝ ուսանողների հիմնական ուշադրությունը սևեռելով ընտանեկան իրավունքի ճյուղային պատկանելիության հարցի լուսաբանմանը և քաղաքացիական իրավունքից դրա սահմանազատմանը: Ուսանողները ներկայանում են նախապես պատրաստված (պահանջվող նյութը՝ Ղարախանյան Գ.Հ. Հայաստանի Հանրապետության ընտանեկան իրավունք: Երևան, ԵՊՀ, 2008թ., Антокольская М.В. Семейное право: Учебник. М.: Юристъ, 2011):

Հարց 5- ուսումնասիրվում է ուսանողի կողմից ինքնուրույն՝ (աղբյուրը՝ թեմային վերաբերող գրականության ցանկ):

Թեմային վերաբերող գրականություն

1. Кодификация российского частного права / Под ред. Д.А. Медведева, М., Статут, 2008:
2. Шерстнева Н.С. Принципы семейного права. М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2004.
3. Гонгало Б.М. Основные начала семейного законодательства // Семейное и жилищное право. 2006. N 2:
4. Антокольская М.В. Место семейного права в системе отраслей частного права // Государство и право. 1995. N 6:
5. Косова О.Ю. Предмет семейного права и семейного законодательства.// Государство и право. 2000. N 7:
6. Нечаева А.М. Семейное право как самостоятельная отрасль // Государство и право на рубеже веков. М., 2001:

Թեմա 2.

Հայաստանի ընտանեկան իրավունքի պատմությունը: ՀՀ ընտանեկան իրավունքի աղբյուրները (ինքնուրույն աշխատանք)

1. Հայաստանի ընտանեկան իրավունքը նախքան երկրում խորհրդային կարգերի հաստատումը: 2. Խորհրդային Հայաստանի ընտանեկան իրավունքը (ա/ Հայաստանի ընտանեկան իրավունքը 1921-1927թթ., բ/ Հայկական ԽՍՀ 1927թ. ամուսնության, ընտանիքի և խնամակալության օրենսգիրքը, գ/ Հայաստանի ընտանեկան իրավունքը 1927-1969թթ., դ/ Հայկական ՍՍՀ 1969թ. ամուսնության և ընտանիքի օրենսգիրքը): 3. Հայաստանի Հանրապետության ընտանեկան իրավունքի աղբյուրները:

Հարց 1-3 ուսումնասիրվում են ուսանողի կողմից ինքնուրույն` (աղբյուրները` Ղարախանյան Գ.Հ. Հայաստանի Հանրապետության ընտանեկան իրավունք: Երևան, ԵՊՀ, 2008թ. և թեմային վերաբերող գրականության ցանկ):

Թեմային վերաբերող գրականություն

1. Ավագյան Ռ. Հայ իրավական մտքի գանձարան (մ.թ.ա. IX-րդ դ. – մ.թ. XIX դդ): Հ. 1, Երևան, «ՄՆԻԻ ԵՄ-XXI ԴԱԸ», 2001թ.; Ավագյան Ռ. Հայ իրավական մտքի գանձարան (մ.թ. IX-րդ դ. – մ.թ. XIX դդ), Հ. 2, Երևան, «ՄՆԻԻ ԵՄ –XXI ԴԱԸ», 2002թ.:
2. Գալիկյան Հ. Ամուսնության և ընտանիքի իրավունք: Երևան, Կուսհրատ, 1933:
3. Կանոնագիրք Հայոց (աշխատասիրությամբ Վ.Ս. Հակոբյանի, հատոր Բ, Եր. ՀՍՍՀ ԳԱ, 1964:
4. Հովհաննիսյան Ս.Հ. Ամուսնա-ընտանեկան իրավունքը վաղ ավատական Հայաստանում (IV- IX դդ.), Երևան, ՀՍՍՀ ԳԱ 1976:
5. Ղարախանյան Գ.Հ. Հայաստանի ընտանեկան իրավունքի զարգացման պատմությունը 20-րդ դարում (պատմաիրավական հետազոտություն և օրենսդրության համեմատական վերլուծություն), Երևան, 2004:
6. Ղլտճեան Արսեն, Հայոց հին իրավունքը: Ընտանեկան իրավունք: Ընտանեկան կազմակերպության հիմունքները, ամուսնական իրավունք: Ալեքսանդրապոլ, տպ. Հով. Գ. Սանոյանցի, 1913:
7. Մելիք-Թանգյան Ն. Հայոց եկեղեցական իրավունքը: Ներածություն և աղբյուրներ: Գիրք Ա, Շուշի, տպ. Ե.Ս. Մահտեսի-Հակոբյանցի և Բ. Տեր-Սահակյանցի, 1903:
8. Մամուկյան Խ. Հին Հայաստանի կուլտուրան, Հ.1, Երևան, Պետհրատարակչություն, 1931:
9. Մամուկյան Խ. Հին հայ իրավունքի պատմությունը: Հատոր 1, Երևան, Արմֆան, 1939:
10. Սուքիասյան Ա.Գ. Միսիթար Գոշը և «Հայոց Դատաստանագիրքը», Երևան, «Միտք», 1965:
11. Աեéÿıö Ա.İ . Ęñoı ðèÿ ðàçàèòèÿ ÷àñoı íāı ì ðààà à Àðì áı èè. Áðààáı, Ęçä. «Áñı àèè», 2006:

Թեմա 3.

Ընտանեկան իրավահարաբերություններ (2 ժամ դասախոսություն)

1. Ընտանիքի հասկացությունը: 2. Ընտանեկան իրավահարաբերությունների հասկացությունը, կառուցվածքը, տեսակները: 3. Ընտանեկան իրավահարաբերությունների առաջացումը, փոփոխումը և դադարումը: Իրավաբանական փաստեր: 4. Ազգակցություն, բարեկամություն (ինամակալություն): Դրանց իրավաբանական նշանակությունը: 5. Ընտանեկան իրավունքների իրականացումը և պարտականությունների կատարումը: Ընտանեկան իրավունքների պաշտպանությունը: 6. Ժամկետներն ընտանեկան իրավունքում: Հայցային վաղեմության ժամկետները:

Հարց 1-2 անցկացվում է դասախոսություն՝ ընտանիք հասկացության վերաբերյալ տեսական վիճահարույց հարցերի վերլուծությանը ուսանողներին մասնակից դարձնելով, մասնավորապես, ընտանիքի իրավական և սոցիալական բնորոշումների, դրանց հիմքում ընկած չափանիշների, օրենսդրությամբ ընտանիքի հասկացության սահմանման անհրաժեշտության վերաբերյալ:

Հարց 3-6 ուսումնասիրվում են ուսանողի կողմից ինքնուրույն՝ (աղբյուրը՝ Ղարախանյան Գ.Հ. Հայաստանի Հանրապետության ընտանեկան իրավունք: Երևան, ԵՊՀ, 2008թ. և թեմային վերաբերող գրականության ցանկ):

Թեմային վերաբերող գրականություն

1. Ворожейкин Е.М. Семейные правоотношения в СССР. М., 1972:
2. Данилин В.И., Реутов С.И. Юридические факты в советском семейном праве, Свердловск 1989:
3. Тарусина Н.Н. Семейное право. М., 2001:

Թեմա 4.

Ամուսնության հասկացությունը. Ամուսնության կնքման կարգն ու պայմանները. Ամուսնության անվավերությունը (2 ժամ դասախոսություն, 1 ժամ սեմինար)

1. Ամուսնության հասկացությունն ըստ ընտանեկան իրավունքի: 2. Ամուսնության կնքման պայմանները: 3. Ամուսնության կնքման կարգը: 4. Փաստական ամուսնական հարաբերություններ: 5. Ամուսնության անվավերության հասկացությունը: 6. Ամուսնությունն անվավեր ճանաչելու հիմքերը, կարգը, հետևանքները:

Հարց 1-2 անցկացվում է դասախոսություն՝ ամուսնության հասկացության վերաբերյալ տեսական վիճահարույց հարցերի վերլուծությանը ուսանողներին մասնակից դարձնելով: Ուսանողները ներկայանում են նախապես պատրաստված (աղբյուրը՝ Ղարախանյան Գ.Հ. Հայաստանի Հանրապետության ընտանեկան իրավունք: Երևան, ԵՊՀ, 2008թ., և ՀՀ արդարադատության նախարարի 14.05.2007թ. N 97-Ն հրամանը):

Հարց 3-6 ուսումնասիրվում են ուսանողի կողմից ինքնուրույն՝ (կյուրը՝ վերը նշված աղբյուրից):

Հարց 1-6 անցկացվում է սեմինար պարապմունք՝ բանավեճային ստուգազրույց Ընտանեկան իրավունքի խնդրագրքում տվյալ թեմային վերաբերող հարցերի միջոցով: Ուսանողները քնարկում և վերլուծում են թեմային առնչվող նախապես տրամադրված դատական գործերը:

Թեմային վերաբերող գրականություն

1. Тарусина Н.Н. Брак по российскому семейному праву: Учеб. пособие, 2-е изд., перераб. и доп., М., Проспект, 2010:
2. Ильина О.Ю. Некоторые аспекты соотношения понятий семьи и брака // Современное право. 2006. N 5:
3. Максимович Л.Б. Фиктивный брак // Закон. 1997, N 11:
4. Ворожейкин Е.М. Правовые основы брака и семьи. М., 1969:
5. Нечаева А.М. Брак, семья, закон. М., 1984:
6. Папаян Р.А. Христианские корни современного права. М., 2002:
7. Поссе Е.А., Фадеева Т.А. Проблемы семейного права. Л., 1976:
8. Ворожейкин Е.М. Семейные правоотношения в СССР. М., 1972:

Թեմա 5.

Ամուսնության դադարումը

(1 ժամ դասախոսություն, 1 ժամ սեմինար)

1. Ամուսնության դադարման հասկացությունը: 2. Աուսնության դադարումը ամուսիններից մեկի մահվան և ամուսիններից մեկին մահացած հայտարարվելու դեպքում: 3. Ամուսնության դադարումը ամուսինների կենդանության օրոք (ա/ ամուսնալուծությունը քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման մարմիններում, բ/ ամուսնալուծությունը դատական կարգով): 4. Ամուսնալուծության իրավական հետևանքները:

Հարց 1-2 անցկացվում է դասախոսություն՝ խմբային քննարկման միջոցով, ուսանողները ներկայանում են խնդրագրքի համապատասխան թեմայի հարցերին նախապես պատրաստված:

Հարց 3-4 ուսումնասիրվում են ուսանողի կողմից ինքնուրույն՝ (աղբյուրը՝ Ղարախանյան Գ.Հ. Հայաստանի Հանրապետության ընտանեկան իրավունք: Երևան, ԵՊՀ, 2008թ., և ՀՀ արդարադատության նախարարի 14.05.2007թ. N 97-Ն հրամանը):

Հարց 1-4 անցկացվում է սեմինար պարապմունք՝ բանավեճային ստուգազրույց խնդրագրքում տվյալ թեմային վերաբերող հարցերի միջոցով: Ուսանողներին տրամադրվում է ամուսնալուծության և դրանից ածանցյալ պահանջների վերաբերյալ գործով վճռի ներածական և նկարագրական մասերը, պահանջվում է կազմել դրա պատճառաբանական և եզրափակիչ մասերը, որից հետո կազմակերպվում է վճռի քննարկում և վերլուծություն:

Թեմային վերաբերող գրականություն

1. Судебная практика посемейным спорам / Под ред. П.В. Крашенникова. М.: Статут, 2005:
2. Белякова А.М. Вопросы советского семейного права в судебной практике. М., 1989:
3. Коржаков И. Доказывание по делам о расторжении брака // Российская юстиция. 1997. N 10:
 4. Шахматов В.П. Законодательство о браке и семье (практика применения, некоторые вопросы теории). Томск, 1981:
 5. Гражданское, торговое и семейное право капиталистических государств: Сборник нормативных актов: гражданские и торговые кодексы/ Под ред. В.К. Пучинского, М.И. Кулагина. М., 1986:

Թեմա 6.

Ամուսինների անձնական իրավունքներն ու պարտականությունները (Ինքնուրույն աշխատանք)

1. Ամուսինների անձնական ոչ գույքային իրավունքների ընդհանուր բնութագիրը: 2. Ամուսինների անձնական ոչ գույքային իրավունքների տեսակները: Ամուսինների անձնական պարտականությունները:

Հարց 1-2 ուսումնասիրվում են ուսանողի կողմից ինքնուրույն՝ (աղբյուրը՝ Ղարախանյան Գ.Հ. Հայաստանի Հանրապետության ընտանեկան իրավունք: Երևան, ԵՊՀ, 2008թ.):

Թեմային վերաբերող գրականություն

1. Семейное право. Учебник/ Под ред. П.В. Крашенникова. М., Статут, 2007:
2. Правовое положение женщины в семье (некоторые проблемы) // Государство и право на рубеже веков. М., 2001:

Թեմա 7.

Ամուսինների գույքային իրավունքներն ու պարտականությունները (2 ժամ դասախոսություն, 1 ժամ սեմինար)

1. Ամուսիններից յուրաքանչյուրի անձնական գույքը: 2. Ամուսինների ընդհանուր համատեղ սեփականությունը: 3. Ամուսինների համատեղ սեփականության իրավունքի բովանդակությունը: 4. Ամուսինների ընդհանուր համատեղ գույքի բաժանումը: 5. Ամուսնական պայմանագրի հասկացությունը, ձևը և բովանդակությունը, ամուսնական պայմանագրի փոփոխումը և լուծումը, ամուսնական պայմանագիրն անվավեր ճանաչելը: 6. Ամուսինների պատասխանատվությունը պարտավորություններով:

Հարց 5-6 անցկացվում է դասախոսություն շեշտադրելով ամուսնական պայմանագրի իրավական բնույթի և այլ տեսական ու պրակտիկ խնդիրները՝ ուսանողներին մասնակից դարձնելով դրանց քննարկմանը:

Հարց 1-5 ուսումնասիրվում են ուսանողի կողմից ինքնուրույն՝ (աղբյուրը՝ Ղարախանյան Գ.Հ. Հայաստանի Հանրապետության ընտանեկան իրավունք: Երևան, ԵՊՀ, 2008թ.):

Հարց 1-5 ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները կազմում են ամուսնական պայմանագիր: Ուսանողներին տրամադրվում է ամուսինների գույքային հարաբերությունների վերաբերյալ գործով վճռի ներածական և նկարագրական մասերը, պահանջվում է կազմել դրա պատճառաբանական և եզրափակիչ մասերը, որից հետո կազմակերպվում է վճռի քննարկում և վերլուծություն:

Թեմային վերաբերող գրականություն

1. Журавлева О.О. Совместная собственность супругов: владение, пользование и распоряжение. М., 2006:

2. Максимович Л. Брачный контракт. М., 1997:

3. Толчаев Н.К. Раздел общего имущества супругов // Настольная книга судьи по гражданским делам. 2-е изд. М., 2007:

4. Чефранова Е.А. Правовое регулирование имущественных отношений супругов // Российская юстиция. 1996. N 7:

5. Чефранова Е.А. Обеспечение неприкосновенности собственности при обращении взыскания на имущество супругов // Государство и право. 2003. N 1:

6. Скловский К. Права учредителя хозяйственного общества и режим супружеского имущества // Хозяйство и право. 2003. N 3:

7. Сосипатрова Н.Е. Брачный договор: правовая природа, содержание, прекращение // Государство и право. 1999, N 3:

Թեմա 8.

Ծնողների ու զավակների իրավունքների և պարտականությունների առաջացման հիմքերը

(2 ժամ դասախոսություն, 1 ժամ սեմինար)

1. Երեխաների սերումը հաստատելը: Մայրություն և հայրություն: 2. Հայրությունը հոժարակամ ընդունելը: 3. Հայրության ճանաչման փաստի դատական հաստատումը: 4. Հայրությունը դատական կարգով որոշելը: 5. Վերարտադրողականության օժանդակ տեխնոլոգիաների կիրառման իրավական կարգավորման հիմնախնդիրները:

Հարց 1-5 անցկացվում է դասախոսություն ուսանողների ուշադրությունը սևեռելով երեխայի սերման փաստի հաստատման պրակտիկ ասպեկտների վրա: Ուսանողները ներկայանում են նախապես պատրաստված ((աղբյուրը՝ Ղարախանյան Գ.Հ. Հայաստանի Հանրապետության ընտանեկան իրավունք: Երևան, ԵՊՀ, 2008թ., և ՀՀ արդարադատության նախարարի 14.05.2007թ. N 97-Ն հրամանը):

Հարց 1-5 անցկացվում է սեմինար պարապմունք՝ բանավեճային ստուգազրույց խնդրագրքի տվյալ թեմային առնչվող հարցերով և խնդիրների լուծում:

Հարց 1-5 ինքնուրույն աշխատանք. Ուսանողներին տրամադրվում է հայրության ճանաչման փաստի դատական հաստատման պահանջի վերաբերյալ գործով վճռի ներածական և նկարագրական մասերը, պահանջվում է կազմել դրա պատճառաբանական և եզրափակիչ մասերը, որից հետո կազմակերպվում է վճռի քննարկում և վերլուծություն:

Թեմային վերաբերող գրականություն

1. Դավթյան Տ.Ա. Ծնողների և զավակների հարաբերությունների իրավական կարգավորումը: Երևան, ԵՊՀ, 2009:
2. Белякова А.М. Вопросы советского семейного права в судебной практике. М., 1989:
3. Матерова М.В. Судебное рассмотрение дел об установлении отцовства. М., 1972:
4. Беседкина Н.И. Права неродившегося ребенка // Государство и право. 2006, N 4:
5. Беспалов Ю.Ф. Разбирательство дел об установлении отцовства // Российская юстиция. 2000, N 6:
6. Егорычева Т.И. Установление отцовства в судебном порядке // Журнал российского права. 2000, N 1:
7. Евдокимова Т.П. О некоторых вопросах применения Семейного кодекса РФ при рассмотрении дел об установлении отцовства, оспаривании отцовства (материнства) и о взыскании алиментов // БВС РФ. 1998. N 1:
8. Егорчева Т.И. Установление отцовства в судебном порядке // Журнал российского права. 2000. N 1:
9. Жуков Б.Н. История развития законодательства об установлении отцовства // Юрист. 2000. N 11:
10. Звягинцева Л.М., Плюхина М.А., Решетникова И.В. Доказывание в судебной практике по гражданским делам. М., 1999:
11. Косова О.Ю. Установление факта происхождения ребенка в особом судопроизводстве // Российская юстиция. 1998, N 1:
12. Хазова О.А. Установление отцовства // Закон. 1997, N 11:
13. Шевчук С.С. Некоторые проблемы правового регулирования применения искусственных методов репродукции // Юрист. 2002. N 9:
14. Медицинское право. Учеб. пособие / Науч. ред. Ю.А. Дмитриев. М., 2006:

Թեմա 9.

Անչափահաս երեխաների իրավունքները (2 ժամ դասախոսություն)

1. Ընտանիքում երեխաների իրավական դրության պատմական նախադրյալները: 2. Անչափահաս երեխաների անձնական իրավունքները (ա/ ընտանիքում ապրելու և դաստիարակվելու իրավունքը, բ/ երեխայի պաշտպանության իրավունքը, գ/ երեխայի անվան, ազգանվան, հայրանվան իրավունքը): 3. Անչափահաս երեխայի գույքային իրավունքները:

Հարց 1-3 անցկացվում է դասախոսություն ուսանողների ուշադրությունը սևեռելով երեխայի իրավունքների և դրանց պաշտպանության արդի հինախնդիրների վրա: Ուսանողները ներկայանում են խնդրագրքի տվյալ թեմայի հարցերին նախապես պատրաստված:

Հարց 1-3 ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ուսումնասիրում են երեխայի իրավունքների վերաբերյալ մի քանի գործեր, որոնցում վճռի կայացման համար ելակետային եղել է երեխայի իրավունքների առավելագույն ապահովման սկզբունքը, մարդու

իրավունքների եվրոպական դատարանի պրակտիկան, վերլուծում են “Երեխայի իրավունքների մասին” ՄԱԿ-ի 1989թ. Կոնվենցիան:

Թեմային վերաբերող գրականություն

1. Դավթյան Տ.Ս. Ծնողների և զավակների հարաբերությունների իրավական կարգավորումը: Երևան, ԵՊՀ, 2009:
2. Беспалов Ю.Ф. Семейно-правовое положение ребенка в РФ. Владимир, 2000:
3. Беспалов Ю.Ф. Некоторые вопросы реализации семейных прав ребенка (теория и практика). Владимир, 2001:
4. Защита прав ребенка в современной России. Отв.ред. А.М. Нечаева. М., 2005:
5. Ильина О.Ю. Интересы ребенка в семейном праве РФ. М., 2006:
6. Беседкина Н.И. Правовое регулирование статуса ребенка в РФ // Государство и право. 2006, N 11:
7. Иванова С.А. Судебные споры о праве на воспитание детей. М., 1974:
8. Казанцева А.Е. Обязанности и права родителей (замещающих их лиц) по воспитанию детей и ответственность за их нарушение. Томск, 1987:
9. Кравчук Н.В. Защита прав ребенка в судебном порядке // Государство и право. 2004, N 6:
10. Нечаева А.М. Исполнение решений суда по делам, связанным с воспитанием детей // Российская юстиция. 1998 N 5:
11. Осокина Г. Понятие, виды и основания законного представительства // Российская юстиция. 1998. N 1:
12. Пчелинцева Л.М. Правовые аспекты воспитания и обучения несовершеннолетних // Журнал российского права. 2003, N 3:
13. Беспалов Ю.Ф. Судебная защита прав и интересов ребенка // Российская юстиция. 1996, N 12:
14. Беспалов Ю.Ф. Определение места жительства ребенка // Российская юстиция. 2002, N 2:
15. Малинова А.Г. понятие «законные интересы» в семейном праве // Российский юридический журнал. 2003:

Թեմա 10.

Ծնողների իրավունքներն ու պարտականությունները (Ինքնուրույն աշխատանք)

1. Ծնողների իրավունքների ու պարտականությունների տեսակները և դրանց առանձնահատկությունները: 2. Ծնողների անձնական իրավունքներն ու պարտականությունները: 3. Ծնողների գույքային իրավունքներն ու պարտականությունները: 4. Ծնողական իրավունքների իրականացումը:

Հարց 1-4 ուսումնասիրվում են ուսանողի կողմից ինքնուրույն (աղբյուրը՝ Ղարախանյան Գ.Հ. Հայաստանի Հանրապետության ընտանեկան իրավունք: Երևան, ԵՊՀ, 2008թ.):

Թեմային վերաբերող գրականություն

1. Դավթյան Տ.Ս. Ծնողների և զավակների հարաբերությունների իրավական կարգավորումը: Երևան, ԵՊՀ, 2009:
2. Արամյան Ի.Ս. Ի ծննդի ընթացքում ծնողների և զավակների հարաբերությունները // «Երևանի լուսավորչական հասարակական կենտրոն», 2003:
3. Արամյան Ի.Ս. Ի ծննդի ընթացքում ծնողների և զավակների հարաբերությունները // Երևան, ԵՊՀ, 1971:
4. Երևանի Ի.Ս. Ի ծննդի ընթացքում ծնողների և զավակների հարաբերությունները // Երևան, ԵՊՀ, 1998:
5. Երևանի Ի.Ս. Ի ծննդի ընթացքում ծնողների և զավակների հարաբերությունները (չնայած նրան որ ծնողները չեն կարողանում լիարժեք կերպով իրականացնել իրենց պարտականությունները) // Երևան, ԵՊՀ, 1987:
6. Ի ծննդի ընթացքում ծնողների և զավակների հարաբերությունները // Երևան, ԵՊՀ, 1968:
7. Ի ծննդի ընթացքում ծնողների և զավակների հարաբերությունները // «Նորակերպ», 2003:
8. Ի ծննդի ընթացքում ծնողների և զավակների հարաբերությունները // Երևան, ԵՊՀ, 1976:
9. Ծնողների և զավակների հարաբերությունները // Երևան, ԵՊՀ, 2004:

Թեմա 11.

Ծնողական իրավունքներից զրկելը և ծնողական իրավունքները սահմանափակելը (2 ժամ դասախոսություն, 1 ժամ սեմինար)

1. Ծնողական իրավունքներից զրկելու հիմքերը: 2. Ծնողական իրավունքներից զրկելու կարգը: 3. Ծնողական իրավունքներից զրկելու իրավական հետևանքները: 4. Ծնողական իրավունքները սահմանափակելու հիմքերը, կարգը և հետևանքները:

Հարց 1-4 անցկացվում է դասախոսություն՝ խմբային քննարկման միջոցով: Ուսանողները ներկայանում են խնդրագրքի համապատասխան թեմայի հարցերին պատրաստված:

Հարց 1-4 սեմինար պարապմունք՝ խնդրագրքի խնդիրների լուծում, նախապես տրամադրված դասական գործերի քննարկում:

Թեմային վերաբերող գրականություն

1. Ղարաբաջյան Գ.Հ. Վեճեր երեխաների վերաբերյալ // «Գիտելիք», թիվ 20, 2005:
2. Казанцева А.Е. Обязанности и права родителей (замещающих их лиц) по воспитанию детей и ответственность за их нарушение. Томск, 1987:
3. Смирновская С.И. Условия и порядок ограничения родительских прав // Защита прав граждан в российском и зарубежном праве (проблемы теории и практики). М., 2002:
4. Михеева Л.Ю. Ответственность родителей за воспитание детей: направления реформы законодательства // Семейное и жилищное право. 2005, N 4:

Թեմա 12.

**Ծնողների և զավակների ալիմենտային
իրավունքներն ու պարտականությունները
(2 ժամ դասախոսություն, 1 ժամ սեմինար)**

1. Ընդհանուր դրույթներ ալիմենտային պարտավորությունների մասին: 2. Ծնողների և զավակների գույքի անջատությունը: 3. Անչափահաս զավակներին ալիմենտ վճարելու ծնողների պարտականությունը: 4. Չափահաս անաշխատունակ ու կարիքավոր զավակներին ալիմենտ վճարելու ծնողների պարտականությունը: 5. Երեխաների համար կատարվող լրացուցիչ ծախսերին ծնողների մասնակցությունը: 6. Ծնողների նկատմամբ հոգատարություն ցուցաբերելու և նրանց ալիմենտ վճարելու զավակների պարտականությունը:

Հարց 1-6 անցկացվում է դասախոսություն՝ խմբային քննարկման միջոցով: Ուսանողները ներկայանում են խնդրագրքի համապատասխան թեմայի հարցերին պատրաստված:

Հարց 1-6 սեմինար պարապմունք՝ խնդրագրքի խնդիրների լուծում, նախապես տրամադրված դատական գործերի քննարկում:

Հարց 1-6 ինքնուրույն աշխատանք. Ուսանողներին տրամադրվում է ալիմենտի չափի վերաբերյալ գործերով Վճռաբեկ դատարանի որոշումները, որոնց ինքնուրույն ուսումնասիրությունից հետո կազմակերպվում է վճռի քննարկում և վերլուծություն:

Թեմային վերաբերող գրականություն

- Վճռաբեկ դատարանի թիվ ԵԱԲԴ/0823/02/10 որոշում*
- Վճռաբեկ դատարանի թիվ 3-1519/ՎԴ որոշում*
- Վճռաբեկ դատարանի թիվ ԵԱՆԴ/2775/02/08 որոշում*
- Վճռաբեկ դատարանի թիվ ԵԱԲԴ/0823/02/10 որոշում*

1. Դավթյան Տ.Ա. Ծնողների և զավակների հարաբերությունների իրավական կարգավորումը: Երևան, ԵՊՀ, 2009:
2. Чевранова Е.А. Имущественные отношения в российской семье. М., 1997:
3. Шувалова Н.А. Новый перечень видов заработка (дохода) родителей, с которых производится взыскание алиментов // Хозяйство и право. 1997, N 1:
4. Косова О.Ю. Алиментные обязательства. Иркутск, 2003:
5. Անի Էմի Բ.Ն. Նախնային և ծնողների ալիմենտը: Անի Էմի Բ.Ն. Նախնային և ծնողների ալիմենտը: Իրավունքի և պարտականության հարաբերությունները: Երևան, 2006:
6. Субъективный состав соглашений об уплате алиментов // Российская юстиция. 2002, N 12:

Թեմա 13.

**Ամուսինների, նախկին ամուսինների և ընտանիքի
վյուս անդամների ալիմենտային պարտավորությունները
(Ինքնուրույն աշխատանք)**

1. Ամուսինների ալիմենտային պարտավորությունները: 2. Նախկին ամուսինների ալիմենտային պարտավորությունները: 3. Ընտանիքի վյուս անդամների ալիմենտային պարտավորությունները:

Հարց 1-3 ուսումնասիրվում են ուսանողի ինքնուրույն (նյութը՝ Ղարախանյան Գ.Հ. Հայաստանի Հանրապետության ընտանեկան իրավունք: Երևան, ԵՊՀ, 2008թ.):

Հարց 1-3 ինքնուրույն աշխատանք. Ուսանողից պահանջվում է ներկայացնել ալիմենտի ինդեքսավորման օրինակ:

Թեմային վերաբերող գրականություն

1. Ղարախանյան Գ.Հ. Ալիմենտային պարտավորություններ, Երևան, 1974:
2. Чевранова Е.А. Имущественные отношения в российской семье. М., 1997:
3. Шувалова Н.А. новый перечень видов заработка (дохода) родителей, с которых производится взыскание алиментов // Хозяйство и право. 1997, N 1:
4. Косова О.Ю. Алиментные обязательства. Иркутск, 2003:

Թեմա 14.

**Ալիմենտ վճարելու վերաբերյալ համաձայնություն:
Ալիմենտ վճարելու և բռնագանձելու կարգը
(Ինքնուրույն աշխատանք)**

1. Համաձայնություն ալիմենտների վճարման վերաբերյալ: 2. Ալիմենտ վճարելու և բռնագանձելու կարգը:

Հարց 1-2 ուսումնասիրվում են ուսանողի կողմից ինքնուրույն (նյութը՝ Ղարախանյան Գ.Հ. Հայաստանի Հանրապետության ընտանեկան իրավունք: Երևան, ԵՊՀ, 2008թ.):

Հարց 1-2 ինքնուրույն աշխատանք. Ուսանողից պահանջվում է ալիմենտի վերաբերյալ վճռով պատրաստել կատարողական փաստաթղթեր:

Թեմային վերաբերող գրականություն

1. Դավթյան Տ.Ս. Ծնողների և զավակների հարաբերությունների իրավական կարգավորումը: Երևան, ԵՊՀ, 2009:
2. Ղարախանյան Գ.Հ. Ալիմենտային պարտավորություններ, Երևան, 1974:
3. Ղարախանյան Գ.Հ. Համաձայնություն ալիմենտների վճարման վերաբերյալ // «Դատական իշխանություն», թիվ 9, 2004:
4. Субъективный состав соглашений об уплате алиментов // Российская юстиция. 2002, N 12:

Թեմա 15.

Առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների հայտնաբերումը և տեղավորումը (Ինքնուրույն աշխատանք)

1. Առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների իրավունքների ու շահերի պաշտպանությունը: 2. Առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների տեղավորման ձևերը:

Հարց 1-2 ուսումնասիրվում են ուսանողի կողմից ինքնուրույն (նյութը՝ Ղարախանյան Գ.Հ. Հայաստանի Հանրապետության ընտանեկան իրավունք: Երևան, ԵՊՀ, 2008թ.):

Թեմային վերաբերող գրականություն

1. Михеева Л.Ю. Правовые вопросы устройства детей, оставшихся без попечения родителей // Правовые проблемы укрепления российской государственности. Томск, 2001:

2. Михеева Л.Ю. Отраслевая принадлежность норм о договорах о передаче детей на воспитание // Правовые проблемы укрепления российской государственности. Ч. 12: Сборник статей / Под ред. В.М. Лебедева. Томск, 2002:

Թեմա 16.

Երեխաների որդեգրումը (դասերագրումը) (2 ժամ դասախոսություն, 1 ժամ սեմինար)

1. Որդեգրման հասկացությունը և նշանակությունը: 2. Որդեգրման պայմանները: 3. Որդեգրման կարգը: 4. Որդեգրման իրավական հետևանքները: 5. Որդեգրման վերացումը:

Հարց 1-5 անցկացվում է դասախոսություն՝ խմբային քննարկման միջոցով: Ուսանողները ներկայանում են խնդրագրքի համապատասխան թեմայի հարցերին պատրաստված:

Հարց 1-4 սեմինար՝ խնդրագրքի խնդիրների լուծում և խնդրահարույց հարցերի պարզաբանում:

Հարց 1-4 ինքնուրույն աշխատանք. Ուսանողից պահանջվում է պատրաստել որդեգրման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի փաթեթը:

Թեմային վերաբերող գրականություն

1. Усыновление (в помощь будущи, усыновителям). М., 2003:

2. Глухарева В.Г. История развития института усыновления (удочерения) в России // История государства и права. 2001, N 1:

3. Дюжева О.А. Проблемы законодательства о международном усыновлении // Государство и право. 1995. N 6:

4. Залулина Н.Б. Международное усыновление: законодательство и практика его применения // Защита прав ребенка в современной семье. М., 2004:

5. Косова О.Ю. Особенности международного усыновления // Законность. 2001, N 1:

6. Кустова В.В. Усыновление в законодательстве Западной Европы и России XIX века // Журнал российского права. 2001, N 9:

Թեմա 17.

Խնամակալությունը և հոգաբարձությունը անչափահաս երեխաների նկատմամբ (Ինքնուրույն աշխատանք)

1. Խնամակալության և հոգաբարձության հասկացությունը: 2. Խնամակալների և հոգաբարձուների իրավունքներն ու պարտականությունները: 3. Խնամակալության և հոգաբարձության դադարումը:

Հարց 1-3 ուսումնասիրվում են ուսանողի կողմից ինքնուրույն (նյութը՝ Ղարախանյան Գ.Հ. Հայաստանի Հանրապետության ընտանեկան իրավունք: Երևան, ԵՊՀ, 2008թ.):

Թեմային վերաբերող գրականություն

1. Ղարախանյան Գ.Հ. Հայաստանի Հանրապետության ընտանեկան իրավունք: Երևան, ԵՊՀ, 2008:

2. Михеева Л.Ю. Опекa и попечительство: Теория и практика / Под ред. Р.П. мананковой. М., 2004:

Թեմա 18.

Խնամատար ընտանիք (2 ժամ դասախոսություն, 1 ժամ սեմինար)

1. Խնամատար ընտանիքի հասկացությունը և ձևավորման կարգը: 2. Հոգեզավակների, խնամատար ծնողների և խնամակալության և հոգաբարձության մարմինների իրավունքներն ու պարտականությունները: 3. Երեխային դաստիարակության համար խնամատար ընտանիք հանձնելու մասին պայմանագրի գործողության դադարումը:

Հարց 1-3 անցկացվում է դասախոսություն՝ խմբային քննարկման միջոցով: Ուսանողները ներկայանում են խնդրագրքի համապատասխան թեմայի հարցերին պատրաստված:

Հարց 1-3 սեմինար՝ խնդրագրքի խնդիրների լուծում, ՀՀ կառավարության 08.05.2008թ. N 459-Ն որոշման ուսումնասիրություն և վերլուծություն:

Հարց 1-3 ինքնուրույն աշխատանք. Երեխային դաստիարակության համար խնամատար ընտանիք հանձնելու մասին պայմանագրի կազմում:

Թեմային վերաբերող գրականություն

1. Дружинина Т.Ю. Некоторые проблемы приемной семьи как формы семейного воспитания детей, оставшихся без попечения родителей // Защита прав ребенка в современной семье. М., 2004:

2. Фетисова О.В. Договор как основание возникновения приемной семьи // Защита прав ребенка в современной семье. М., 2004:

3. Чашкова С.Ю. Проблемы правового регулирования отношений в приемной семье // Защита прав ребенка в современной семье. М., 2004:

Թեմա 19.

Ընտանեկան հարաբերությունների միջազգային իրավական կարգավորումը (2 ժամ դասախոսություն)

1. Օտարերկրյա քաղաքացիների և քաղաքացիություն չունեցող անձանց մասնակցությամբ ամուսնական հարաբերությունների իրավական կարգավորումը: 2. Օտարերկրյա քաղաքացիների և քաղաքացիություն չունեցող անձանց մասնակցությամբ ծնողների ու զավակների և ընտանիքի մյուս անդամների հարաբերությունների իրավական կարգավորումը: 3. Օտարերկրյա տարրի առկայությամբ որդեգրման իրավական կարգավորումը: 4. Օտարերկրյա ընտանեկան իրավունքի նորմերի բովանդակության պարզումը և օտերարկրյա ընտանեկան իրավունքի նորմերի կիրառման սահմանափակումը Հայաստանի Հանրապետությունում:

Հարց 1-3 անցկացվում է դասախոսություն՝ խմբային քննարկման միջոցով: Ուսանողները ներկայանում են խնդրագրքի համապատասխան թեմայի հարցերին պատրաստված:

Հարց 4 ուսումնասիրվում է ուսանողների կողմից ինքնուրույն:

Թեմային վերաբերող գրականություն

1. Հայկյանց Ա.Մ. Միջազգային մասնավոր իրավունք (ուսումնական ձեռնարկ), Երևան, 2003:
2. Ануфриева Л.П. Международное частное право: Учебник. Т.2. Особенная часть. М., 2000:
3. Богуславский М.М. Международное частное право: Ученник. 4-е изд. М., 2004:
4. Шебанова Н.А. Семейные отношения в международном частном праве. М., 1995:
5. Кравчук Н.В. Конвенция о правах ребенка ООН как инструмент защиты семейных прав в России // Государство и право. 2006. N 4:
6. Кисиль В.И. Расторжение иностранных браков в международном частном праве. Киев, 1980:

Դասընթացին վերաբերող հիմնական գրականություն և իրավական ակտեր

1. Ղարախանյան Գ.Հ. Հայաստանի Հանրապետության ընտանեկան իրավունք: Երևան, ԵՊՀ, 2008թ.:
2. Мейер Д.И. Русское гражданское право. Ч.1 (по изд. 1902г.). М., 1997:
3. Шершеневич Г.Ф. Учебник русского гражданского права. Том 2. Статут, 2005 (Классика российской цивилистики):
4. Пчелинцева Л.М. Семейное право России: учеб.для вузов, 5-е изд., перераб. –М., норма, 2007:
5. Муратова С.А. Семейное право: Учеб. 2-е изд., перераб. М.: Эксмо, 2006.
6. Семейное право. Учебник/ Под ред. П.В. Крашениникова. М., Статут, 2007:
7. Советское семейное право /под ред. В.А. Рясенцева. М., 1982:
8. Антокольская М.В. Семейное право: Учебник. М.: Юристъ, 2002:
9. Нечаева А.М. Семейное право. М. 2006:
10. Комментарий к Семейному кодексу РФ / Под общ. ред. П.В.Крашениникова, П.И.Седугина. 2-е изд. М.: Норма-Инфра·М, 2001:
11. Комментарий к Семейному кодексу РФ / Ответ.ред. А.М. Нечаева. 2-е изд., перераб. и доп. М., «Юрайт», 2009:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿՏԵՐ

1. «Երեխայի իրավունքների մասին» ՄԱԿ-ի Կոնվենցիա 20.11.1989թ. // ՀՀԱԳՆՊՏ 2004/4/(12), 20.12.2004:
2. ԱՊՀ երկրների համատեղ Կոնվենցիա «Քաղաքացիական, ընտանեկան և քրեական գործերով իրավական օգնության և իրավական հարաբերությունների մասին» 22.01.1993թ. // ՀՀԱԳՆՊՏ 2004/ 3 (11), 20.12.2004:
3. «Երեխայի միջազգային առևանգման քաղաքացիական մոտեցման մասին» Հաագայի Կոնվենցիա 25.10.1980թ. // ՀՀԱԳՆՊՏ 2008 /9 (11), ԲՄՊ 11.02.2008:
4. «Երեխաների պաշտպանության և օտարերկրյա որդեգրման բնագավառում համագործակցության մասին» Հաագայի կոնվենցիա 29.05.1993թ. // ՀՀԱԳՆՊՏ 2008 /9 (17), ԲՄՊ 11.02.2008:
5. Ծնողական պարտականությունների և երեխայի պաշտպանությանն ուղղված միջոցառումների առնչությամբ իրավասության, կիրառելի իրավունքի, ճանաչման իրականացման և համագործակցության մասին Հաագայի կոնվենցիա 19.10.1996թ. // ՀՀԱԳՆՊՏ 2008 /10 (18), ԲՄՊ 30.12.2009:

ՀՀ ՆՈՐՄԱՏԻՎ ԱԿՏԵՐ

1. ՀՀ Սահմանադրությունը (փոփոխություններով) 27.11.2005 // ՀՀՊՏ 2005 (հատ. թող.) 05.12.05:
2. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգիրք, 05.05.1998թ. // ՀՀՊՏ

1998/17 (50), 10.08.98:

3. Հայաստանի Հանրապետության ընտանեկան օրենսգիրք, 09.11.2004 // ՀՀՊՏ 2005/4 (376), 19.01.05:

4. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգիրք, 17.06.1998 // ՀՀՊՏ 1998/20 (53), 09.09.98:

5. «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» ՀՀ օրենք, 05.05.1998 // ՀՀՊՏ 1998/12 (45), 15.96.98:

6. «Քաղաքացիական կացության ակտերի մասին» ՀՀ օրենք, 08.12.2004 // ՀՀՊՏ 2005/4 (376), 19.01.05:

7. «Մարդու վերարտադրողական առողջության և վերարտադրողական իրավունքների մասին» ՀՀ օրենք, 11.12.2002 // ՀՀՊՏ 2003/1 (236), 07.01.03:

8. «Կրթության մասին» ՀՀ օրենք, 14.04.1999 // ՀՀՊՏ 1999/12 (78), 14.05.99:

9. «Առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների սոցիալական պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենք, 24.09.2002 // ՀՀՊՏ 2002/46 (221), 30.10.02:

10. «Խնամակալության և հոգաբարձության մարմինների կանոնադրությունը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2000թ. մարտի 13-ի N 111 որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության 22.06.2006թ. N 922-Ն որոշում // ՀՀՊՏ 2006/39.1, 19.07.06:

11. «Որդեգրման կարգը և ՀՀ դիվանագիտական ներկայացուցչություններում կամ հյուպատոսական հիմնարկներում օտարերկրյա քաղաքացիների, քաղաքացիություն չունեցող անձանց և ՀՀ սահմաններից դուրս բնակվող ՀՀ քաղաքացիների կողմից որդեգրված՝ ՀՀ քաղաքացի հանդիսացող երեխայի հաշվառման կարգը հաստատելու, ՀՀ կառավարության 2002թ. նոյեմբերի 28-ի N 1919-Ն որոշման մեջ լրացում կատարելու և ՀՀ կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության 18 մարտի 2010թ. N 269-Ն որոշում:

12. «Երեխային խնամատար ընտանիք հանձնելու կարգը, յուրաքանչյուր երեխայի պահելու համար խնամատար ընտանիքին ամսական վճարվող դրամական միջոցներին երեխայի խնամքի և դաստիարակության համար խնամատար ծնողների վարձատրության վճարման կարգն ու չափը և խնամատար ընտանիք երեխային դաստիարակության հանձնելու մասին պայմանագրի ձևը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության 8 մայիսի 2008 թվականի N 459-Ն որոշում:

«Ընտանեկան իրավունք» դասընթացի առաջին ընթացիկ ստուգման Հարցաշար

1. Ամուսնությունը և ընտանիքը որպես պատմական երևույթներ
2. Ընտանեկան իրավունքի հասկացությունը: Ընտանեկան իրավունքի առարկան:
3. Ընտանեկան իրավունքի մեթոդը:
4. Ընտանեկան իրավունքի սահմանազատումը քաղաքացիական իրավունքից:
5. Ընտանեկան իրավունքի սահմանազատումը իրավունքի այլ ճյուղերից:

6. Հայաստանի ընտանեկան իրավունքի սկզբունքները, ֆունկցիաները և համակարգը:
7. Հայաստանի ընտանեկան իրավունքը նախքան երկրում խորհրդային կարգերի հաստատումը:
8. Խորհրդային Հայաստանի ընտանեկան իրավունքը. Հայաստանի ընտանեկան իրավունքը 1921-1927թթ.:
9. Հայկական ԽՍՀ 1927թ. ամուսնության, ընտանիքի և խնամակալության օրենսգրքի ընդհանուր բնութագիրը:
10. Հայաստանի ընտանեկան իրավունքը 1927-1969թթ.:
11. Հայկական ՍՍՀ 1969թ. ամուսնության և ընտանիքի օրենսգրքի ընդհանուր բնութագիրը:
12. Ազգակցություն, բարեկամություն (խնամիություն): Դրանց իրավաբանական նշանակությունը:
13. Ընտանիքի հասկացությունը և առաջացման հիմքերը:
14. Ընտանեկան իրավահարաբերությունների հասկացությունը, կառուցվածքը, տեսակները:
15. Ընտանեկան իրավահարաբերությունների առաջացումը, փոփոխումը և դադարումը: Իրավաբանական փաստեր:
16. Ազգակցություն, բարեկամություն (խնամիություն): Դրանց իրավաբանական նշանակությունը:
17. Ընտանեկան իրավունքների իրականացումը և պարտականությունների կատարումը: Ընտանեկան իրավունքների պաշտպանությունը:
18. Ժամկետներն ընտանեկան իրավունքում: Հայցային վաղեմության ժամկետները:
19. Ամուսնության հասկացությունն ըստ ընտանեկան իրավունքի:
20. Ամուսնության կնքման պայմանները:
21. Ամուսնության գրանցման նշանակությունը և կարգը:
22. Ամուսնացող անձանց բժշկական հետազոտությունը:
23. Ամուսնության անվավերության հասկացությունը: Ամուսնությունն անվավեր ճանաչելու հիմքերն ու կարգը:
24. Ամուսնության անվավերության իրավական հետևանքները:
25. Ամուսնության դադարման հասկացությունը: Ամուսնության դադարումը ամուսիններից մեկի մահվան և ամուսիններից մեկին մահացած հայտարարվելու դեպքում:
26. Ամուսնալուծությունը քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման մարմիններում:
27. Ամուսնալուծությունը դատական կարգով:
28. Ամուսնալուծության իրավական հետևանքները: Ամուսնալուծության տարբերությունն ամուսնությունն անվավեր ճանաչելուց:
29. Ամուսնության վերականգնումը անհայտ բացակայող ճանաչված և մահացած հայտարարված ամուսնու հայտնվելու դեպքում:
30. Ամուսնալուծվելիս ամուսինների միջև ծագող վեճերի քննարկման կարգը:
31. Ամուսնալուծության իրավական հետևանքները:
32. Ամուսինների անձնական ոչ գույքային իրավունքների ընդհանուր բնութագիրը:
33. Ամուսինների անձնական ոչ գույքային իրավունքների տեսակները: Ամուսինների անձնական պարտականությունները:

34. Ամուսիններից յուրաքանչյուրի անձնական գույքը:
35. Ամուսինների ընդհանուր համատեղ սեփականությունը:
36. Ամուսինների համատեղ սեփականության իրավունքի բովանդակությունը:
37. Ամուսինների ընդհանուր համատեղ գույքի բաժանումը:
38. Ամուսնական պայմանագրի հասկացությունը, ձևը և բովանդակությունը, ամուսնական պայմանագրի փոփոխումը և լուծումը, ամուսնական պայմանագիրն անվավեր ճանաչելը:
39. Ամուսինների պատասխանատվությունը պարտավորություններով:
40. Երեխաների սերումը հաստատելը: Մայրություն և հայրություն:
41. Հայրությունը հոժարակամ ընդունելը: Հայրության ճանաչման փաստի դատական հաստատումը:
42. Հայրությունը դատական կարգով որոշելը:
43. Ընտանիքում երեխաների իրավական դրության պատմական նախադրյալները:
44. Անչափահաս երեխաների անձնական իրավունքները:
45. Ընտանիքում ապրելու և դաստիարակվելու երեխայի իրավունքը:
46. Երեխայի պաշտպանության իրավունքը:
47. Երեխայի անվան, ազգանվան, հայրանվան իրավունքը:
48. Անչափահաս երեխայի գույքային իրավունքները:

**«Ընտանեկան իրավունք» դասընթացի երկրորդ ընթացիկ ստուգման
Հարցաշար**

1. Ծնողների և զավակների անձնական փոխհարաբերությունների ընդհանուր բնութագիրը
2. Երեխաներին դաստիարակելու ծնողների իրավունքներն ու պարտականությունները
3. Երեխաների ներկայացուցիչը և նրանց շահերի պաշտպանության ծնողների իրավունքը:
4. Վեճեր երեխաների վերաբերյալ:
5. Ծնողական իրավունքների պաշտպանությունը:
6. Ծնողական իրավունքների իրականացումը:
7. Ծնողական իրավունքներից զրկելու հիմքերը, կարգը և հետևանքները:
8. Ծնողական իրավունքները սահմանափակելու հիմքերը, կարգը և հետևանքները:
9. Ընդհանուր դրույթներ ալիմենտային պարտավորությունների մասին:
10. Ծնողների և զավակների գույքի անջատությունը: Անչափահաս զավակներին ալիմենտ վճարելու ծնողների պարտականությունը:
11. Չափահաս անաշխատունակ ու կարիքավոր զավակներին ալիմենտ վճարելու ծնողների պարտականությունը:
12. Երեխաների համար կատարվող լրացուցիչ ծախսերին ծնողներին մասնակցությունը:
13. Ծնողների նկատմամբ հոգատարություն ցուցաբերելու և նրանց ալիմենտ վճարելու զավակների պարտականությունը:
14. Ամուսինների ալիմենտային պարտավորությունները:
15. Նախկին ամուսինների ալիմենտային պարտավորությունները:
16. Ընտանիքի մյուս անդամների ալիմենտային պարտավորությունները:
17. Համաձայնություն ալիմենտների վճարման վերաբերյալ:
18. Ալիմենտ վճարելու և բռնագանձելու կարգը:

19. Ալիմենտային պարտավորությունների դադարումը:
20. Առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների իրավունքների ու շահերի պաշտպանությունը:
21. Առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների տեղավորման ձևերը:
22. Որդեգրման հասկացությունը և նշանակությունը:
23. Որդեգրման պայմանները:
24. Որդեգրման կարգը:
25. Որդեգրման իրավական հետևանքները:
26. Որդեգրման վերացումը:
27. Խնամակալության և հոգաբարձության հասկացությունը:
28. Խնամակալների և հոգաբարձուների իրավունքներն ու պարտականությունները:
29. Խնամակալության և հոգաբարձության դադարումը:
30. Խնամատար ընտանիքի հասկացությունը և ձևավորման կարգը:
31. Հոգեզավակների, խնամատար ծնողների և խնամակալության ու հոգաբարձության մարմինների իրավունքներն ու պարտականությունները:
32. Երեխային դաստիարակության համար խնամատար ընտանիք հանձնելու մասին պայմանագրի գործողության դադարումը:
33. Ընտանեկան օրենսդրության կիրառումը օտարերկրյա քաղաքացիների և քաղաքացիություն չունեցող անձանց մասնակցությամբ ընտանեկան հարաբերությունների նկատմամբ:
34. Օտարերկրյա տարրի մասնակցությամբ ամուսնության և ամուսնալուծության իրավական կարգավորումը:
35. Օտարերկրյա տարրի մասնակցությամբ ծնողների և զավակների հարաբերությունների իրավական կարգավորումը:
36. Օտարերկրյա տարրի մասնակցությամբ որդեգրման կոլիզիոն կարգավորումը: